

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Teede- ja Sideminister
määrus
terviktekst
26.10.2008
30.06.2011

Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri ja mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistuse vorm ning väljaandmise kord¹

Vastu võetud 20.04.2001 nr 42

[RTL 2001, 55, 761](#)

jõustumine 10.05.2001

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.07.2002	RTL 2002, 83, 1274	01.08.2002
29.04.2004	RTL 2004, 60, 1008	15.05.2004
30.11.2004	RTL 2004, 151, 2290	12.12.2004
21.05.2005	RTL 2005, 74, 1049	08.07.2005
15.10.2008	RTL 2008, 86, 1195	26.10.2008

Määrus kehtestatakse «[Liiklusseaduse](#)» paragrahvi 28 lõike 4 ja paragrahvi 32 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Määrus reguleerib mootorsõidukijuhi, välja arvatud ratastraktori- ja liikurmasinajuhi, ettevalmistamist ja mootorsõidukijuhi (edaspidi *juhi*) juhendaja tunnistuse väljaandmist ja vormi.
- (2) Ratastraktori- ja liikurmasinajuhi ettevalmistamise eeskiri kehtestatakse eraldi määrusega.
- (3) Eeskiri ei reguleeri juhi ametialast ettevalmistamist.

2. peatükk JUHI ETTEVALMISTAMISE KORRALDUS

§ 2. Üldsätted

(1) Juhi ettevalmistamine peab õpilasele andma teadmised ja oskused liikluses käitumiseks vastavalt taotletava kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

(1¹) Liiklusteooriaõppe läbiviimiseks võib koolitaja kasutada elektroonilist õppevormi. Liiklusteooria elektroonilise õppevormi õppematerjali vastavust kehtestatud nõuetele hindab Eesti Riiklik Autoregistrikeskus (edaspidi *ARK*).

[[RTL 2008, 86, 1195](#)- jõust. 26.10.2008]

- (2) Juhi ettevalmistamine toimub esma- ja täiendusõppe korras.
- (3) Esmaõppe korras valmistatakse ette B-, B1- või BC1-kategooria auto või A-, A1-kategooria mootorratta juhti. Esmaõppe eriliigiks on isiku ettevalmistamine B-kategooria auto piiratud juhtimisõiguse saamiseks.

(4) Täiendusõppe korras valmistatakse ette auto juhtimise õigust ja esmast juhiluba või juhiluba omavat isikut mis tahes teise kategooria või alamkategooria auto või mootorratta juhtimise õiguse saamiseks. Täiendusõppe korras valmistatakse ette ka automaatkäiguvahetusega auto juhtimise õigust omavat isikut käsikäiguvahetusega auto juhtimise õiguse saamiseks.

(5) Juhi ettevalmistamist teostavad eraõiguslikud juriidilised isikud, füüsilisest isikust ettevõtjad ning riigi- ja munitsipaalharidusasutused (edaspidi *koolitaja*), kes on kantud äriregistrisse või seaduse alusel teise registrisse ja kellel on mootorsõidukijuhi koolitamise luba (edaspidi *koolitusluba*).

(6) Õpilasel peab olema vastava kategooria mootorsõiduki juhtimise kõlblikkust tõendav tervisetõend.

§ 3. Juhi esmaõpe

(1) Juhi esmaõpe jaguneb kaheks astmeks:

- 1) algaste;
- 2) lõppaste.

(2) Juhi esmaõpet teostatakse lisa 1 toodud skeemi kohaselt.

§ 4. Juhi esmaõppe algaste

(1) Juhi esmaõppe algastme sisu ja maht määratakse mootorsõiduki kategooriale vastava riikliku õppekavaga. Õppetöö minimaalne maht on toodud tabelis 1.

Tabel 1

Mootorsõiduki kategooria ja alamkategooria	Liiklusteooriaõppe õppetundides	Õppesõit õppesõidukordades
A; A1	40	20
B; B1	41	40
BC1	55	50

(2) Liiklusteooriaõppe ühe õppetunni kestus on 45 minutit ja ühe õppesõidukorra kestus on 25 minutit.

(3) Õpilasel võib olla päevas üldjuhul kuni kaks õppesõidukorda. Õppesõidukordade vahel peab olema puhkepaus vähemalt viis minutit.

(3¹) Õppesõidul võib mootorsõidukijuhi õpetaja õpetada korraga ainult ühte õpilast.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(4) Õpperühmas võib olla kuni 25 õpilast. Nõue ei laiene üldhariduslikule koolile ja kutseõppeasutusele, kus mootorsõidukijuhti ettevalmistavas õppetöös osalevas klassis või õpperühmas on õpilaste arv suurem.

(5) Liiklusteooriaõppe tundide ja õppesõidu ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama riiklikus õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

(6) Õpilase ettevalmistamise taseme hindamiseks teostab koolitaja õppekava kohast vahekontrolli. Vahekontrolli läbiviimine peab toimuma koolitaja juures.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(7) Vahekontrolli mittesooritamisel peab koolitaja andma õpilasele võimaluse täiendavateks konsultatsioonideks või harjutusteks, kuni ta on omandanud vajalikud teadmised ja oskused või saavutanud nõutava sõiduvilumuse õpingute jätkamiseks teeliikluses.

(8) Õppesõidul peab õpilasel olema kaasas lisa 2 toodud õpilase koolituskursuse õpingukaart (edaspidi *õpingukaart*). Õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu kuupäeva, kellaaja ja õppekava kohase teema. Õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidukordade arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta. Õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(9) Juhi esmaõppe algaste lõpeb koolitaja liiklusteooria- ja sõidueksamiga. Eksamite läbiviimise korra sätestab koolitaja. Juhi esmaõppe algastme läbimist tõendab koolitaja poolt väljastatav lisa 3 kohane mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus.

10) Enne koolitaja eksamit peab õpilane olema läbinud «Liiklusseaduse» § 28¹ lõike 4 alusel kehtestatud nõuetele vastava esmaabialase väljaõppe.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

§ 5. Juhi esmaõppe algaste üksikkorras ettevalmistamisel

- (1) Üksikkorras võib ette valmistada A- ja B-kategooria ning A1- ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhtimise õiguse taotlejat juhi esmaõppe algastmel.
- (2) Üksikkorras võib juhti ette valmistada ainult koolitaja juhendamisel.
- (3) Üksikkorras õppida sooviv isik peab end registreerima koolitaja juures koos oma mootorsõidukijuhiõpetajaga. Koolitaja peab neile tutvustama kooli õppekava, õppematerjale ja -metoodikat ning koolitaja vahekontrolli(de) ja eksami nõudeid.
- (4) Pärast õppekavas ettenähtud koolitaja vahekontrolli läbimist teeb koolitaja õpilase õpingukaardile märke, mis annab õiguse osaleda õppesõidul teeliikluses.
- (5) Üksikkorras ei ole lubatud ette valmistada piiratud juhtimisõiguse taotlejat.
- (6) Omandatud teadmiste ja oskuste kontrolliks peab üksikkorras õppinud isik sooritama koolitaja eksami ja saama mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistuse.

§ 6. Juhi esmaõppe lõppaste

- (1) Juhi esmaõppe lõppaste algab pärast esmase juhiloa saamist.
- (2) Juhi esmaõppe lõppaste hõlmab koolitaja juures omandatud sõiduuskuse iseseisvat edasiarendamist ja enesehinnangu väljakujundamist teeliikluse tingimustes.
- (3) Juhi esmaõppe lõppastme kestus on 23 kuud.
- (4) Enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu peab esmase juhiloa omanik läbima koolitaja juures juhi lõppastme koolituse, mille eesmärgiks on ohutu liiklemise ja riske vältiva sõiduuskuse, teisi liiklejaid arvestava ning säästliku ja keskkonnanõrbraliku sõiduviisi propageerimine ning mille minimaalne maht on:
  - 1) säästliku ja keskkonnanõrbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi arendamisel – 2 õppetundi ja 2 õppesõidukorda;
  - 2) libedasõidu riskivältimise õppel – 3 õppetundi ja 6 õppesõidukorda.[RTL 2005, 74, 1049- jõust. 08.07.2005]
- (4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 nimetatud õppekava kohast libedasõidu riskivältimise õppe sõiduõpet viiakse läbi selleks kohandatud muuks liikluseks suletud õppeväljakul, mille kohta ARK on andnud käesoleva paragrahvi lõikes 4² toodud hinnangu. Libedasõidu õppeväljak peab vastama järgmistele nõuetele:
  - 1) libedasõidu õppeväljaku üldpikkus peab olema vähemalt 300 meetrit ja üldlaius vähemalt 45 meetrit. Kui ehituslikult on libedasõidu õppeväljaku kasutamiseks eraldi tagasisõidutee, siis võib õppeväljaku üldlaius olla vähemalt 25 meetrit;
  - 2) libedasõidu õppeväljakut peab ümbritsema ohutustsoon laiusega vähemalt 10 meetrit;
  - 3) stardiraja pikkus kuni libedaosa alguseni peab olema vähemalt 100 meetrit;
  - 4) libedaosa pikkus peab olema vähemalt 80 meetrit;
  - 5) libedaosa laius raja alguses peab olema vähemalt 3 meetrit;
  - 6) libedaosa laius raja keskel peab olema vähemalt 8 meetrit;
  - 7) libedaosa laius raja lõpus peab olema vähemalt 8 meetrit;
  - 8) libedaosa maksimaalne haardetegur võib olla 0,25;
  - 9) rajaäärne ohutustsoon peab tagama ohutuse olukorras, kus sõidukite sõidukiirus on vähemalt 50 kilomeetrit tunnis.[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]
- (4²) Libedasõidu õppeväljaku vastavust lõikes 4¹ sätestatud nõuetele hindab ARK ja väljastab koolitajale sellekohase hinnangu. Õppeväljaku mõõtmed peavad tagama sõiduharjutuste läbiviimisel ohutuse ja isikute turvalisuse.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]
- (4³) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 nimetatud libedasõidu riskivältimise õppe läbiviimisest peab koolitaja teavitama asukohajärgset ARK bürood kirjalikult vähemalt kaks tööpäeva enne õppesõidu toimumist. Teavitust peab sisaldama informatsiooni ka õppesõidu toimumise kohta ja aja kohta.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 toodud lõppastme koolituse läbimise kohta teeb koolitaja vastava sissekande lisas 3 toodud mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistusele.

(6) Kui esmaõppe ajal mootorratta juhi esmase juhiloa kehtivusaeg kattub B-kategooria auto juhi esmase juhiloa kehtivusajaga vähemalt kolme kuu ulatuses, siis peab mootorsõiduki juht läbima ainult B-kategooria auto juhi lõppastme koolituse.

[RTL 2004, 151, 2290- jõust. 12.12.2004]

Tabel 2

Olemasolev kategooria	Taotletav kategooria	Liiklusteooriaõpe (õppetunde)	Õppesõit (õppesõidukordi)
B, C, D	A	10	20
B	BE	6	6
B	C, C1	20	20
C, C1	CE, C1E	10	20
C1	C	10	10
B, C	D, D1	40	40
D1	D	10	10
D, D1	DE, D1E	10	20
B	D-troll	60	80
C, D	B	5	2
B-kategooria auto		3	10
automaat- käiguvahetuse	käsikäigu- vahetusega		
Kaitseteenistuse ajateenija			
B, BC1	C	30	30
	CE	40	40
	D	40	40

[RTL 2002, 83, 1274- jõust. 01.08.2002]

(7) A-kategooria ja A1-alamkategooria juhi lõppastme koolitusel viiakse käesoleva paragrahvi lõike 4 punkti 2 kohast õpet läbi liiklusteooriaõppes 3 õppetunni ulatuses.

[RTL 2005, 74, 1049- jõust. 08.07.2005]

(8) Õppesõidul peab õpilasel kaasas olema lisa 2 kohane õpingukaart. Õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu kuupäeva, kellaaja ja õppekava kohase teema. Õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidukordade arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta. Õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga.

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(9) Juhi lõppastme koolitusel on koolitajal õigus väljastada õpingukaart ilma fotota tingimusel, et õpilasel on õppesõidul kaasas kehtiv esmane juhiluba või isikut tõendav dokument.

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

§ 7. Juhi täiendusõpe

(1) Juhi täiendusõppe sisu ja maht määratakse mootorsõiduki kategooriale vastava riikliku õppekavaga. Õppetöö minimaalne maht on toodud tabelis 2.

(1¹) Kui õpilane taotleb kolme aasta jooksul lisaks olemasolevale mootorsõiduki juhtimise õigusele muu kategooria mootorsõiduki juhi tunnistust, siis on koolitajal õigus vähendada liiklusteooriaõppe mahtusid osas, mis on ühine nii omandatud kui taotletava mootorsõiduki kategooria juhi õppel.

(2) Juhi täiendusõppe läbiviimisel tuleb järgida § 4 lõigetes 2–8 toodud nõudeid.

(3) Koolitaja võib alustada juhi täiendusõpet kuni kuus kuud enne «Liikluseaduse» § 31 lõigetes 1 ja 2 toodud tähtaegu ja §-s 29 kehtestatud vanuse alammäära täitumisel. Nimetatud nõue ei laiene käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud täiendusõppele.

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(4) Juhi täiendusõpe lõpeb koolitaja liiklusteooria- ja sõidueksamiga. Eksamite läbiviimise korra sätestab koolitaja. Täiendusõppe läbimist tõendab koolitaja poolt väljastatav lisa 3 kohane mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus.

(5) Juhi täiendusõppe C-, D- ja CE-kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust taotlevatele kaitseteenistuse ajateenijatele toimub vastavalt riiklikule õppekavale ja Kaitsejõudude Peastaabi poolt määratud erikavale, mis sisaldab kaitsejõudude tehnika ja tegevuse eripära käsitlevat teooria- ja sõiduõpet.

[RTL 2002, 83, 1274- jõust. 01.08.2002]

(6) «Liiklusseaduse» § 30 lõike 6 kohase ametikoolituse käigus toimunud juhtide ettevalmistamisel on õppetöö minimaalne maht juhtimisõiguse taotlemisel toodud tabelis 3.

Tabel 3

Olemasolev kategooria	Taotletav kategooria	Liiklusteooriaõpe (õppetunde)	Õppesõit (õppesõidukordi)
B	C, C1	30	30
B	D, D1	40	40
BC1	C1E	10	30
BC	CE	10	30

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

§ 8. Piiratud juhtimisõigusega juhi ettevalmistamine

(1) Piiratud juhtimisõigusega juhi ettevalmistamine toimub B-kategooria auto juhi esmaõppe algastme mahus §-s 4 toodud tingimustel.

(2) Piiratud juhtimisõigusega juhi ettevalmistamine lõpeb koolitaja liiklusteooria- ja sõidueksamiga. Piiratud juhtimisõigusega juhi ettevalmistust tõendab koolitaja poolt väljastatav lisa 3 kohane mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistus.

3. peatükk JUHI KOOLITAJA

§ 9. Nõuded koolitajale

(1) Koolitajal peab olema haridusministri poolt kehtestatud korras antud kehtiv koolitusluba.

(2) Koolitajal peavad olema:

- 1) tervisekaitseõuetele vastavad õpperuumid (hooned, sisustus ja muu vara) või nende kasutamise võimalus;
- 2) õppesõiduväljak (vähemalt 1000-m² pindalaga ja kõva kattega) või selle kasutamise võimalus;
- 3) õppekavades ettenähtud lisa 4 kohased meetoodilised ja audiovisuaalsed õppevahendid ning tarvikud;
- 4) ARK büroo poolt väljastatud juhi koolitamise õigust tõendava tunnistusega õpetajad;
- 5) «Liiklusseaduse» § 28 lõike 4 kohaselt kehtestatud eeskirjadele vastavad riiklikud õppekavad;
- 6) §-s 11 toodud õppedokumentatsioon;
- 7) paragrahvis 10 kehtestatud nõuetele vastavad õppesõidukid või nende kasutamise võimalus.

[RTL 2005, 74, 1049- jõust. 08.07.2005]

§ 10. Nõuded õppesõidukile ja varustusele

(1) Õppesõiduk ja juhi varustus peavad vastama majandus- ja kommunikatsiooniministri 29. juuli 2004. a määruse nr 169 «Mootorsõidukijuhi eksamineerimise ja talle juhtimisõiguse andmise eeskiri ning juhiloa vormid» lisa 5 eksamisõidukile ja juhi varustusele kehtestatud nõuetele, välja arvatud salvestusseadme olemasolu osas ning § 7 lõikes 5 nimetatud juhi täiendusõppe korral kasutatava õppesõiduki puhul mitteblokeerivate pidurite ja kaheksakäigulise käigukasti olemasolu osas.

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(2) Õppesõiduk peab olema puhas ja ning seal ei tohi olla ohtlikke või halvasti lõhnavaid aineid jms.

(3) Liikumispuudega isiku, kellel tervisetõendi alusel on lubatud juhtida ainult käsijuhtimisega autot, koolitamisel peab õppesõiduk vastama liiklusmeditsiini komisjoni ettekirjutusele ja käesoleva määruse nõuetele.

(4) Lisanõuded õppeautole:

- 1) õppeautol peab olema eest ja tagant nähtav nõuetekohane õppesõidutunnusmärk;
- 2) õppeautona kasutatava sõiduki esiustel peab olema märgis koolitaja nimega minimaalmõõtmetega 200×300 mm, või koolitaja kaubamärk vastavalt «Kaubamärgiseaduses» sätestatule.

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(5) Lisanõuded õppemootorrattale ja juhi varustusele:

- 1) õppemootorrattal peab olema süütesüsteemi avariiline väljalülitus, pööratavad jalatoed ja raamile kinnitatud ohutuskaared;
- 2) õppemootorrattas peab olema varustatud sidevahendiga, mille abil saab õppesõidu ajal pidada sidet õpilasega;

3) õppesõidul mootorrattaga peab õpilane kandma eredavärvilist valgustpeegeldavat vesti, mille seljaosal on õppesõidutunnusmärk, turvariidetust ja kasutama nõuetekohast turvavarustust.
[RTL 2005, 74, 1049- jõust. 08.07.2005]

§ 11. Nõuded õppedokumentatsioonile

(1) Juhi koolitajal peab olema järgmine õppedokumentatsioon:

- 1) õpilaste registreerimisleht, mis peab sisaldama koolitaja nime ja rekvisiite, õpperühma numbrit, õpitava mootorsõiduki kategooriat, õppetöö algust ja lõppu, õppetöö toimumise aega, andmeid mootorsõidukijuhiõpetaja kohta ja õpilaste andmeid (ees- ja perekonnanime, isikukood või sünniaeg, elukoht). Nimetatud andmete õigsus peab olema kinnitatud koolitaja poolt;
- 2) õppetöö päevik, mis peab sisaldama õpperühma numbrit, õpetatava mootorsõiduki kategooriat, andmeid õpperühmas olevate õpilaste kohta, mootorsõidukijuhi õpetaja ees- ja perekonnanime, õppetöö alguse ja lõpu kuupäeva, märkeid liiklusteooriaõppest osavõtu kohta, õpeteemade registreerimist, tundide arvu ja õpetaja kinnitust sellele;
- 3) mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistuste väljaandmise register, mis on eelnevalt köidetud, peab sisaldama tunnistuse seeriat ja numbrit, tunnistuse saaja ees- ja perekonnanime, isikukoodi, õpitud mootorsõiduki kategooriat, väljaandmise kuupäeva,ksamiprotokolli numbrit, mille alusel on tunnistus väljastatud, ja tunnistuse saaja allkirja;
- 4)ksamiprotokoll, mis peab sisaldama koolitaja nime,ksamiprotokolli numbrit, vormistamise kuupäeva, õpilase ees- ja perekonnanime, õpitud mootorsõiduki kategooriat jaksamitulemust.ksamiprotokoll peab olema kinnitatudksamikomisjoni esimehe ja liikmete allkirjadega;
- 5) koosksamiprotokolliga säilitatakse ka õpilase õpingukaart;
- 6) koolituskursuse õpingukaartide väljaandmise register, mis on eelnevalt köidetud ja mis sisaldab õpingukaardi seeriat ja numbrit, õpingukaardi saaja ees- ja perekonnanime, isikukoodi, õpitava mootorsõiduki kategooriat, väljaandmise kuupäeva ja õpingukaardi saaja allkirja.

(2) Käesolevas paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumente säilitatakse kolm aastat. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud dokumente võib säilitada elektrooniliselt. Elektrooniliselt säilitatavad dokumendid peavad olema koolitaja poolt digitaalselt allkirjastatud.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(3) Koolitaja peab esitama elektrooniliselt lõike 1 punktis 1 nimetatud õpilaste registreerimislehel andmed hiljemalt kolme tööpäeva jooksul pärast õppetöö algust koolitaja asukohajärgsele ARK büroole.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(4) Koolitaja peab esitama elektrooniliselt andmed mootorsõidukijuhi koolituskursuse lõpetanute kohta koolituskursuse tunnistuse väljaandmise päeval või hiljemalt järgmisel tööpäeval koolitaja asukohajärgsele ARK büroole. Andmed peavad sisaldama tunnistuse seeriat ja numbrit, väljaandmise kuupäeva, juhi ettevalmistuse liiki (esmaõpe, esmaõppe lõppaste või täiendusõpe), tunnistuse saanud isiku ees- ja perekonnanime, isikukoodi ja õpitud mootorsõiduki kategooriat.
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

4. peatükk JUHI JUHENDAJA TUNNISTUS

§ 12. Juhi juhendaja tunnistus

(1) Juhi juhendaja tunnistuse (edaspidi *juhendaja tunnistus*) taotleja peab esitama ARK büroole juhendaja tunnistuse väljastamiseks:

- 1) isikut tõendava dokumendi;
- 2) juhiloa, kui liiklusregistris puuduvad andmed kehtiva juhiloa kohta;
- 3) juhi kehtiva tervisetõendi, välja arvatud kui juhi tervisetõendi andmed liiklusregistris on kehtivad ja juhi tervise seisund ei ole muutunud või kui tervisetõendi väljastaja on andmed esitanud elektrooniliselt ARK-le;
- 4) värvifoto, millel isik on kujutatud otsevaates, peakatteta ning tavapärase näoilmega, suurusega 35×45 millimeetrit.

[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(2) Isikule, kes vastab «Liiklusseaduse» § 32 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tingimustele, annab ARK büroo lisas 6 toodud juhendaja tunnistuse. ARK bürool on õigus väljastada fotota juhendaja tunnistus tingimusel, et juhendaja tunnistuse esiküljele kantakse märke «*Kehtib koos juhiloaga*».
[RTL 2008, 86, 1195- jõust. 26.10.2008]

(3) ARK büroo annab juhendaja tunnistuse või teatab taotleja mittevastavusest nõuetele 20 tööpäeva jooksul arvates käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud materjalide esitamise päevast.

(4) ARK büroo tunnistab juhendaja tunnistuse kehtetuks, kui selle andmise (omamise) alus on ära langenud, tunnistus on alusetult antud, tunnistus või selles sisalduv kanne või andmed on võltsitud.

(5) Juhendaja tunnistus on kehtiv üks aasta.

5. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE JUHI KOOLITUSE ÜLE

§ 13. Järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet juhi koolituse üle teostavad «Liiklusseaduse» § 38 lõike 1 alusel haridusministri volitatud asutus ja ARK.

(2) Koolitajale ettekirjutuse tegemine puuduste kõrvaldamiseks ning õppetegevuse parandamiseks toimub «Liiklusseaduse» § 38 lõikes 2 toodud alustel ja korras.

(3) Ettekirjutuse tulemused vormistatakse protokolliga kolmes eksemplaris, millest üks antakse koolitajale, teine ja kolmas jäetakse järelevalveasutustele.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

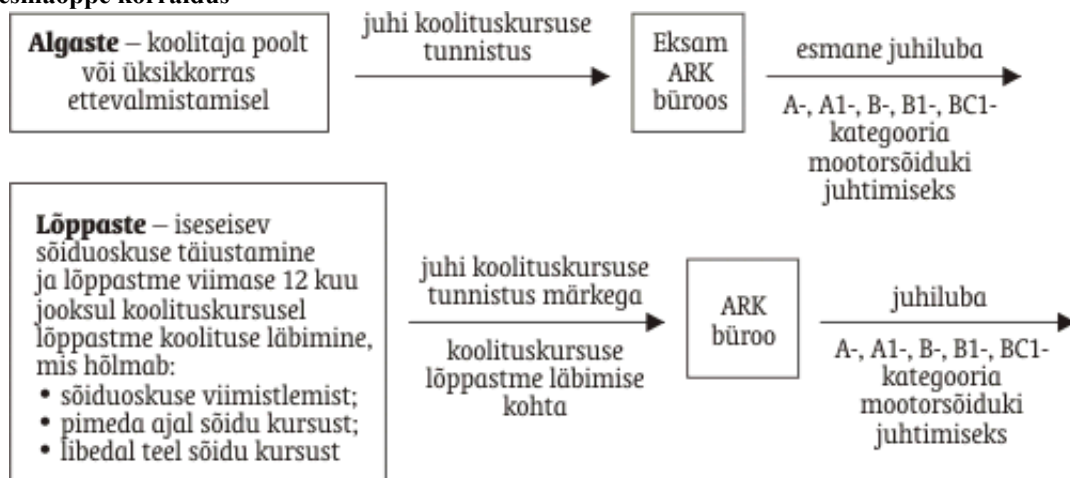
§ 14. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2001. aasta 10. mail.

§ 15. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

Lisa 1
teede- ja sideministri 20. aprilli 2001. a määruse nr 42
«Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri
ja mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistuse
vorm ning väljaandmise kord» juurde

Juhi esmaõppe korraldus

Lisa 2
teede- ja sideministri 20. aprilli 2001. a määruse nr 42
«Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri
ja mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistuse
vorm ning väljaandmise kord» juurde

Nr	Õppevahendi nimetus	Õpetatava mootorsõiduki kategooria			
		A	B/BE	C/CE	D/DE
1.	Liiklusmärgid (kaasa arvatud teekattemärgistus) ja muud liikluskorraldusvahendid	X	X	X	X
2.	Foorid	X	X	X	X
3.	Reguleeriija märguanded	X	X	X	X
4.	Jalakäijate ülekäigurada, jalgrattatee	X	X	X	X
5.	Sõidu eesõigus	X	X	X	X
6.	Möödasõit, möödumine, sõiduradade kasutamine, pöörded, tagurdamine, parkimine, peatumine, aeglustus- ja kiirendusrada	X	X	X	X
7.	Hädapeatunud sõidukite tähistamine	X	X	X	X
8.	Liiklusõnnetuskohade tähistamine	X	X	X	X
9.	Käitumine liiklusõnnetuse korral	X	X	X	X
10.	Käitumine vähese liiklusega piirkondades (elamurajoonides)	X	X	X	X
11.	Käitumine ühissõidukite suhtes ja nende peatustes	X	X	X	X
12.	Käitumine kiirteel ja maanteel	X	X	X	X
13.	Käitumine raudteeülesõidukohal	X	X	X	X
14.	Suurimad lubatud sõidukiirused	X	X	X	X
15.	Sõitjate vedu	–	–	–	X
16.	Veoste vedu	–	X	X	–
17.	Turvavarustus lastele	–	X	X	X
18.	Käitumine peatumisel	X	X	X	X
19.	Libe tee (kiilasjäa, vesiliug, määratud sõidutee)	X	X	X	X
20.	Teel püsimine erinevate teekatete puhul (haardumine)	X	X	X	X
21.	Liiklus tänapäeval	X	X	X	X

22.	Jõuülekanne üldehitus ja tööpõhimõte	X	X	X	X
23.	Ettenähtud valgustusseadmed ja nende kasutamine	X	X	X	X
24.	Pidurid, nende üldehitus (kahesüsteemne pidurdusseade, pidurivõimendi, mitteblokeeruvad pidurid (ABS), sõidupidur, seisupidur)	X	X	X	X
25.	Trummelpiduriga hüdrauliline pidur, ketaspidur ja seisupidur	X	X	X	X
26.	Pealejooksev pidur tõmbekahvli ja kõrguse reguleerimise seadme, haagise siduri ja kuulpeasiduriga	–	X	X	X
27.	Rooli üldehitus (roolimehhanismi, roolijami ja roolivõimendi tööpõhimõte)	X	X	X	X
28.	Neljataktiline ottomootor (võib asendada ka töötava mudeliga)	–	X	X	X
29.	Diiselmootor	–	X	X	X
30.	Katalüüsmuundur	–	X	X	X
31.	Sidur (võib asendada ka töötava mudeliga)	X	X	X	X
32.	Käigukast (võib asendada ka töötava mudeliga)	–	X	X	X
33.	Amortisaator	X	X	X	X
34.	Sõiduki ohutuse kontroll enne sõidu alustamist	X	X	X	X
35.	Veljed, rehvid, rehvide kulumine, kahjustused	X	X	X	X
36.	Mootorsõidukite kategoriad	X	X	X	X
37.	Mootorratta ehitus	X	–	–	–
38.	Kahetaktilise mootori üldehitus (võib asendada	X	–	–	–

	ka töötava mudeliga)				
39.	Sõidutehnika, sõidudünaamika	X	–	–	–
40.	Mootorratta rehvid	X	–	–	–
41.	Kaitseriietus, turvavarustus	X	–	–	–
42.	Sõidukite, autorongide ning veose mõõtmised ja massid	–	X	X	X
43.	Haakeseadis (koos kulumisnähtuste kujutamiseks)	–	X	X	X
44.	Pidurdusseadmete ehitus	–	–	X	X
45.	Suur- ja/või raskeveose tähistus	–	–	X	–
46.	Ohtlike veoste tähistus	–	–	X	–
47.	Juhi sõidu- ja puhkeaeg	–	X	X	X
48.	Busside liigitus	–	–	–	X
49.	Bussi jõuülekanne	–	–	–	X
50.	Juhiiste bussis ja nõuded reisijate ruumile	–	–	–	X
51.	Busside kliimaseadmed (kütteseadmed, õhutamine)	–	–	–	X
52.	Suruõhusüsteem	–	–	X	X
53.	Nõuded bussi piduritele – kombineeritud pidurid, suruõhupidurid, piduriseadmed liigendbussil, seisupidur, sõidupidur, abi- ja keespitur, hooldus, kontroll	–	–	–	X
54.	Kere asendi reguleerimine	–	–	–	X
55.	Busside varustus ja erivarustus	–	–	–	X
56.	Bussi ohutuse kontroll – ettevalmistamisel sõiduks, sõidudünaamika alused sõitmisel suurte ja raskete bussidega	–	–	–	X
57.	Ohutuled	–	X	X	X
58.	Ohukolmnurk	–	X	X	X
59.	Parkimiskell	X	X	X	X
60.	Tõkiskingad	–	X	X	X
61.	Esmaabi apteek	X	X	X	X
62.	Tulekustuti	X	X	X	X

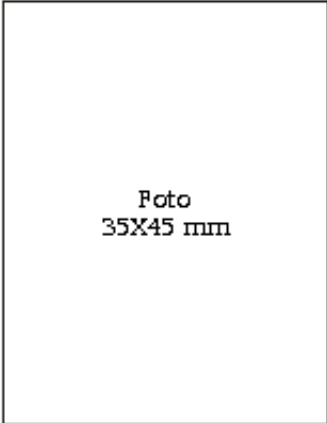
63.	Liiklusseadus	X	X	X	X
64.	Liikluskindlustuse seadus	X	X	X	X
65.	Liikluseeskiri	X	X	X	X
66.	Mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooninõuded	X	X	X	X
67.	Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri	X	X	X	X
68.	Mootorsõiduki tehnoseisundi kontrolli eeskiri	X	X	X	X
69.	Suuremõõtmelise või raskekaalulise autoveo eeskiri	–	X ¹	X	X
70.	Veoste laadimise ja kinnitamise eeskiri	–	X ¹	X	–
71.	Ühistranspordiseadus	–	–	–	X
72.	Autoveoseadus	–	–	X	–
73.	Muud riiklikes õppekavades sisalduvad õigusaktid	*	*	*	*

«x» õppevahendi/tarviku olemasolu on nõutav
«–» õppevahendi/tarviku olemasolu ei ole nõutav
«¹» ainult suuremõõtmeliste veoste osas

Lisa 5
teede- ja sideministri 20. aprilli 2001. a määruse nr 42
«Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri
ja mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistuse
vorm ning väljaandmise kord» juurde
[Kehtetu – [RTL 2005, 74, 1049](#)– jõust. 8.07.2005]

Lisa 6
teede- ja sideministri 20. aprilli 2001. a määruse nr 42
«Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise eeskiri
ja mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistuse
vorm ning väljaandmise kord» juurde

Mootorsõidukijuhi juhendaja tunnistus
Esikülg

MOOTORSÕIDUKIJUHI JUHENDAJA TUNNISTUS		EST
1. Perekonnanimi		 <p>Foto 35X45 mm</p>
2. Eesnimed		
3. Sünniaeg ja -koht. Isikukood		
4. Väljaandetasutus		
5. Väljaandeaeg ja -koht	PK	
6. Kehtiv kuni		
7. Omaniku allkiri		
8. Lubatud juhendaja ..... kategooria mootorsõiduki juhti	Nr	

Tagakülg

LUBATUD JUHENDADA SÕITU
1. Kehtib koos juhendaja juhiloaga
2. Juhendataval peab kaasas olema mootorsõidukijuhi koolituskursuse õpingukaart või koolituskursuse tunnistus
3. Autol peab olema õppesõidu tunnusmärk
KEHTIB AINULT EESTIS VALID ONLY IN ESTONIA

Tunnistuse mõõtmed: 105×74 mm
Tunnistuse värvus valge

¹Euroopa Nõukogu Direktiiv 91/439/EMÜ (EÜT L 237, 24.08.1991, lk 0001–0024).